

Primària

Llengua 3

Programació

Unitat 1

1. Presentació de la unitat
2. Objectius didàctics
3. Continguts de la unitat/Criteris d'avaluació/Estàndards d'aprenentatge avaluable
4. Selecció d'evidències per al dossier d'aprenentatge (*portfolio*)
5. Competències: descriptors i assoliments
6. Tasques
7. Estratègies metodològiques
8. Recursos
9. Ferramentes d'avaluació
10. Mesures per a la inclusió i l'atenció a la diversitat
11. Autoavaluació del professorat

1. PRESENTACIÓ DE LA UNITAT

Títol

El donyet va a l'escola

Descripció de la unitat

El text narratiu inicial servirà de suport per a introduir el camp semàntic de l'escola que emprarem per a presentar els continguts de la unitat.

En Gramàtica observarem que les paraules estan formades per lletres agrupades en síl·labes. Relacionat amb això, en Ortografia identificarem la síl·laba tònica i les síl·labes àtones de les paraules.

En Vocabulari recordarem l'abecedari i l'ordre alfabètic.

En Expressió oral i escrita diferenciarem la llengua oral de l'escripta i reflexionarem com aquesta reproduïx per mitjà de l'escriptura aquella i farem conscient l'alumnat que s'han de seguir les normes ortogràfiques.

En l'apartat dedicat a la literatura observarem la intenció de bellesa que es pretén crear amb el llenguatge literari i analitzarem alguns recursos que fa servir.

Arran dels continguts de l'apartat de Vocabulari, en la Tasca, presentarem l'estructura i la funció del diccionari, una eina de treball bàsica per a l'alumnat.

Temporització:

Setembre Octubre

2. OBJECTIUS DIDÀCTICS

- Desenvolupar les quatre habilitats lingüístiques bàsiques: llegir, escriure, parlar i escoltar.
- Ampliar el lèxic del camp semàntic de l'escola.
- Distingir les lletres i les síl·labes que formen una paraula.
- Diferenciar la síl·laba tònica de les àtones d'una paraula.
- Conèixer l'abecedari i l'ordre alfabètic.
- Identificar recursos de la llengua literària.

3. CONTINGUTS DE LA UNITAT - CRITERIS D'AVUACIÓ - ESTÀNDARDS D'APRENTATGE AVALUABLES

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluables
<ul style="list-style-type: none"> • Lectura i comprensió d'un text narratiu amb l'entonació, la pronúncia i el ritme adequat. • Identificació de les lletres que formen una paraula. • Separació de les síl·labes que formen una paraula. • Identificació de la síl·laba tònica i de les àtones d'una paraula. • Presentació de l'abecedari. • Ordenació alfabètica de paraules. • Identificació de situacions de comunicació en què s'usa la llengua oral o l'escrita. • Participació en situacions de comunicació orals i escrites. • Reconeixement de la llengua oral com el mitjà de comunicació més freqüent. • Interés per la lectura de textos literaris. • Identificació de recursos que fan servir els textos amb intenció literària per a crear bellesa amb les paraules. • Creació de textos amb intenció literària fent servir recursos poètics. 	1. Llegir amb fluïdesa i entonació adequades els textos presentats.	1.1. Llig la narració i la resta de textos de la unitat amb una pronúncia, una entonació i un ritme adequats.
	2. Fer una lectura comprensiva dels textos presentats.	2.1. Reflexiona sobre el comportament dels personatges de la narració. 2.2. Relaciona el contingut de la narració amb vivències personals. 2.3. Analitza el contingut del text en les activitats de comprensió.
	3. Identificar les lletres i les síl·labes que formen una paraula.	3.1. Identifica i compta les lletres d'una paraula. 3.2. Separa les síl·labes d'una paraula.
	4. Distingir la síl·laba tònica de les àtones d'una paraula.	4.1. Identifica la síl·laba que sona amb més intensitat d'una paraula: la síl·laba tònica. 4.2. Diferencia la síl·laba tònica de les àtones.
	5. Conèixer i fer servir l'ordre alfabètic.	5.1. Coneix les lletres de l'abecedari i l'ordre en què apareixen. 5.2. Ordena paraules seguint l'abecedari.
	6. Diferenciar situacions de comunicació en què s'usa la llengua oral i l'escrita.	6.1. Diferencia els canals emprats per la llengua oral i per l'escrita. 6.2. Sap que utilitza la llengua oral quan parla o escolta i la llengua escrita quan llig o escriu.
	7. Identificar les característiques formals dels textos amb intenció literària.	7.1. Coneix i identifica alguns recursos literaris i hi troba plaer estètic: onomatopeies, personificacions i hipèrboles o exageracions.

<ul style="list-style-type: none"> • Identificació de la funció dels diccionaris. • Utilització del diccionari com a eina per al treball d'aula. • Coneixement de l'estructura i el contingut del diccionari. • Reconeixement del significat de les abreviatures que apareixen en el diccionari. • Coneixement i ús del lèxic relacionat amb l'escola. • Reflexió i avaluació sobre el procés d'aprenentatge propi. • Interés per millorar el treball propi. • Respecte pel treball dels companys i les companyes. 	8. Conèixer i fer servir el diccionari.	<p>8.1. Troba el significat de paraules en el diccionari.</p> <p>8.2. Coneix l'estructura d'una pàgina de diccionari.</p>
	9. Conèixer i usar el vocabulari relacionat amb l'escola.	9.1. Amplia el vocabulari relacionat amb l'escola, els materials i el personal que hi treballa.
	10. Fomentar l'autoavaluació i la reflexió en el procés d'aprenentatge propi.	10.1. Realitza l'autoavaluació i reflexiona sobre el procés d'aprenentatge propi.

4. SELECCIÓ D'EVIDÈNCIES PER AL DOSSIER D'APRENTATGE (*portfolio*)

Els estàndards d'aprenentatge mostren el grau d'assoliment dels criteris d'avaluació des de la mateixa descripció i concreció del criteri. Per a facilitar el seguiment del desenvolupament de cada estàndard buscarem evidències de l'alumnat que en mostren l'evolució en cada un d'aquests.

En l'annex d'avaluació es proposa un dossier d'aprenentatge d'evidències per als estàndards d'aprenentatge. El quadre següent suggerix una selecció d'algunes d'aquestes possibles evidències. El professorat podrà substituir-les per d'altres que considere més rellevants per al desenvolupament del seu grup.

Libre de l'alumnat (LA) / Quadern de l'alumnat (QA) / Proposta didàctica (PD) / Recursos fotocopiables (RF)

Estàndards d'aprenentatge avaluable	Selecció d'evidències per al dossier d'aprenentatge
1.1. Llig la narració i la resta de textos de la unitat amb una pronúncia, una entonació i un ritme adequats.	<ul style="list-style-type: none"> • Proposta de textos del LA. • Selecció d'activitats del QA. • Proposta d'aprenentatge cooperatiu de la PD.
2.1. Reflexiona sobre el comportament dels personatges de la narració.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA.
2.2. Relaciona el contingut de la narració amb vivències personals.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA.
2.3. Analitza el contingut del text en les activitats de comprensió.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Selecció d'activitats del QA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD. • Proposta de comprensió lectora de la PD.
3.1. Identifica i compta les lletres d'una paraula.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Selecció d'activitats del QA. • Fitxa de reforç i fitxa d'ampliació dels RF.
3.2. Separa les síl·labes d'una paraula.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Selecció d'activitats del QA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD. • Fitxa de reforç i fitxa d'ampliació dels RF.
4.1. Identifica la síl·laba que sona amb més intensitat d'una paraula: la síl·laba tònica.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Selecció d'activitats del QA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD. • Fitxa de reforç i fitxa d'ampliació dels RF.
4.2. Diferencia la síl·laba tònica de les àtones.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Selecció d'activitats del QA. • Fitxa de reforç i fitxa d'ampliació dels RF.
5.1. Coneix les lletres de l'abecedari i l'ordre en què apareixen.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Selecció d'activitats del QA. • Fitxa de reforç dels RF.

5.2. Ordena paraules seguint l'abecedari.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Selecció d'activitats del QA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD. • Fitxa de reforç i fitxa d'ampliació dels RF.
6.1. Diferencia els canals emprats per la llengua oral i per l'escripta.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Selecció d'activitats del QA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD.
6.2. Sap que utilitza la llengua oral quan parla o escolta i la llengua escrita quan llig o escriu.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Proposta d'aprenentatge cooperatiu de la PD.
7.1. Coneix i identifica alguns recursos literaris i hi troba plaer estètic: onomatopeies, personificacions i hipèrboles o exageracions.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD.
8.1. Troba el significat de paraules en el diccionari.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD.
8.2. Coneix l'estructura d'una pàgina de diccionari.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD.
9.1. Amplia el vocabulari relacionat amb l'escola, els materials i el personal que hi treballa.	<ul style="list-style-type: none"> • Activitats de "Treballa amb les paraules de la lectura". • Treball continuat al llarg de la unitat amb aquest vocabulari.
10.1. Realitza l'autoavaluació i reflexiona sobre el procés d'aprenentatge propi.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del Repàs de la unitat del LA. • Dianes i rúbriques de l'annex d'avaluació. • Proposta d'aprenentatge cooperatiu de la PD.

5. COMPETÈNCIES: DESCRIPTORS I ACOMPLIMENTS

Competència	Descriptor	Acompliment
<i>Comunicació lingüística.</i>	Comprendre el sentit dels textos escrits.	Llig, comprén i valora els textos presentats.
	Usar el coneixement de les estructures lingüístiques i de les normes ortogràfiques i gramaticals a l'hora d'elaborar textos escrits.	Reconeix el valor de la llengua com a eina de comunicació i com a objecte d'observació i anàlisi. Identifica paraules i les lletres i les síl·labes que les formen. Reconeix que la síl·laba tònica determina la prosòdia a l'hora de parlar.
	Expressar oralment qualsevol tipus d'informació de manera ordenada i clara.	Participa en les activitats orals vocalitzant i fent l'entonació i les pauses adequades.
	Elaborar textos de diferents tipus de manera creativa i amb sentit literari.	Adquirir i usa vocabulari de l'escola en contextos diversos. Redacta textos escrits i orals amb finalitats comunicatives diverses. Expressa idees, emocions, vivències i opinions. Elabora textos usant els recursos literaris presentats.
	Usar els coneixements sobre la llengua per a buscar informació i llegir textos en qualsevol situació.	Utilitza el diccionari com a eina de consulta.
	<i>Pla lector:</i> Divertir-se amb la lectura.	Valora la lectura com a font d'entreteniment i plaer.
<i>Competència matemàtica competències bàsiques en ciència i tecnologia.</i>	Manejar el llenguatge matemàtic amb precisió en qualsevol context.	Classifica paraules segons criteris diversos.
	Aplicar les estratègies de resolució de problemes a qualsevol situació problemàtica.	Usa l'abecedari per a ordenar paraules.
	Identificar i manipular amb precisió elements matemàtics (nombres, dades, elements geomètrics...) en situacions quotidianes.	Compta les lletres i les síl·labes de paraules donades. Coneix el significat de les abreviatures del diccionari.

<i>Competència digital.</i>	Fer servir fonts diverses per a la recerca d'informació.	Utilitza diccionaris digitals. Consulta pàgines web relacionades amb els continguts proposats.
	Manejar eines digitals per a la construcció de coneixement.	Usa els recursos digitals associats a la unitat.
<i>Aprendre a aprendre.</i>	Aplicar estratègies per a la millora del pensament creatiu, crític, emocional, interdependent...	És constant en el treball. Aplica els continguts apresos en les produccions orals i escrites.
	<i>Intel·ligències múltiples:</i> Desenvolupar les diferents intel·ligències múltiples.	Reflexiona i participa en el procés d'aprenentatge. Para atenció a aprendre i a memoritzar conceptes. Desenvolupa la intel·ligència espaciovistual explorant les dependències de l'escola.
<i>Competències socials i cíviques.</i>	Mostrar disponibilitat per participar activament en els àmbits de participació establits.	Participa en les activitats proposades amb una actitud de cooperació, ajuda i enriquiment mutu.
	<i>Educació en valors:</i> Aprendre a comportar-se des del coneixement dels diferents valors.	Respecta i fomenta els valors que deriven de les activitats plantejades i que milloren la convivència en l'aula. Coneix, respecta i cuida l'escola, els materials i el personal que hi treballa.
<i>Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.</i>	Mostrar iniciativa personal per iniciar o promoure accions noves.	S'interessa per acabar i presentar el treball d'una forma acurada. Mostra una actitud participativa, aportant idees i opinions, en les activitats proposades.
<i>Consciència i expressions culturals.</i>	Mostrar respecte per les obres més importants del patrimoni cultural a nivell mundial.	Llig textos literaris i en valora les qualitats estètiques.
	Elaborar treballs i presentacions amb sentit estètic.	Desenvolupa la imaginació i de la creativitat a través de la redacció de textos amb intenció literària.

6. TASQUES

Libre de l'alumnat (LA) / Quadern de l'alumnat (QA) / Proposta didàctica (PD) / Recursos fotocopiables (RF) / Llibre digital (LD)

Tasca 1: Llegim i comprenem la lectura

- Seguim els suggeriments metodològics de la PD per a la realització de la lectura.
- Escoltem l'enregistrament de la lectura que acompanya el LA o en el LD.
- Responem les activitats sobre la lectura del LA, de la PD i fem el treball cooperatiu de la PD.
- Realitzem les activitats proposades en el LD.
- Completem amb la comprensió lectora del QA.
- Millorem la comprensió lectora amb el text i les activitats proposades en els RF.

Tasca 2: Lletres i síl·labes

- Introduïm els conceptes de lletra i síl·laba amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Fem les activitats de detecció d'idees prèvies del LA.
- Presentem els conceptes de la tasca en la galeta del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Completem amb les activitats de la PD, del QA i les fitxes de reforç i d'ampliació dels RF.

Tasca 3: Síl·laba tònica i síl·laba àtona

- Introduïm el concepte de síl·laba tònica i síl·labes àtones amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Fem l'activitat de detecció d'idees prèvies del LA.
- Presentem els conceptes de la tasca en la galeta del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Fem les activitats de la PD, del QA i les fitxes de reforç i d'ampliació dels RF.
- Completem amb la col·lecció «Quaderns d'ortografia» i els dictats complementaris dels RF.

Tasca 4: L'abecedari

- Introduïm el concepte d'ordenació alfabètica amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Fem l'activitat de detecció d'idees prèvies del LA.
- Presentem els conceptes de la tasca en la galeta del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Fem les activitats de la PD, del QA i les fitxes de reforç i d'ampliació dels RF.

Tasca 5: Llengua oral i llengua escrita

- Reflexionem sobre la diversitat de situacions de comunicació amb els suggeriments metodològics de la PD i l'activitat de detecció d'idees prèvies del LA.
- Presentem els conceptes de la tasca en la galeta del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Fem el treball cooperatiu de la PD que partix de l'activitat proposada en el Taller d'expressió.
- Completem l'expressió escrita amb les activitats del QA.
- Millorem la comprensió oral amb l'enregistrament i les activitats proposades en els RF.

Tasca 6: El llenguatge literari

- Introduïm el concepte de llenguatge literari amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Presentem els conceptes de la tasca en la galeta del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Fem el treball cooperatiu de la PD que partix de les activitats proposades en el Taller literari.

Tasca 7: Tasca final: el diccionari

- Realitzem la tasca competencial de la unitat del LA amb el suport dels suggeriments metodològics de la PD.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Reflexionem sobre la funció i la utilitat del diccionari a partir de les activitats del LA.

Tasca 8: Repàs de la unitat

- Introduïm el repàs dels continguts apresos amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Fem el treball cooperatiu proposat en la PD per a resumir els continguts de la unitat.
- Fem les activitats de repàs de la unitat del LA i del LD. Amb l'alumnat que corresponga, també farem la de l'Avance.
- Ampliem el treball de repàs amb les activitats del QA, si no l'hem fet servir abans.
- Recopilem les activitats per al dossier d'aprenentatge (*portfolio*) de l'alumnat.
- Reflexionem sobre el procés d'aprenentatge amb les rúbriques i les dianes de l'annex d'avaluació.

7. ESTRATÈGIES METODOLÒGIQUES

En el desenvolupament de les tasques es fan servir diverses estratègies metodològiques:

- Treball reflexiu individual en el desenvolupament de les activitats individuals.
- Fixació de rutines per a facilitar i millorar el treball de l'alumnat.
- Realització de treballs en grup i individuals.
- Treball en grup cooperatiu: agrupar l'alumnat en grups de 3 o 4 i usar les estructures d'aprenentatge cooperatiu suggerides en la PD del professorat per a treballar els principis de definició de l'objectiu grupal, d'interdependència positiva i d'interacció cara a cara.
- Posada en comú en gran grup després del treball individual o grupal.
- Reforç de l'atenció als altres i a les seues opinions.
- Respecte de les normes bàsiques de la comunicació.
- Cercles d'aprenentatge.
- Exposició del professorat.
- Iniciació en el maneig de diferents ferramentes de treball com ara el diccionari.

8. RECURSOS

Aquests materials de suport poden reforçar i ampliar l'estudi dels continguts d'aquesta unitat:

- Els quaderns d'activitats, complementaris al llibre de l'alumnat.

- Els quaderns 5 i 6 de la col·lecció «Quaderns d'ortografia».
- Les activitats d'ampliació i de reforç incloses en la proposta didàctica.
- Els recursos fotocopiables de la proposta didàctica: activitats de reforç i d'ampliació, prova d'avaluació per a la unitat, un treball de comprensió lectora sobre un text expositiu, una fitxa per a millorar la comprensió oral i dos dictats més per a reforçar els continguts ortogràfics de la unitat.

Altres materials

- Agustín Fernández Paz. *En el cor del bosc*. Ed. Anaya.
- *Diccionari valencià. Primària*. Ed. Vox.
- Recursos lèxics per a ampliar el vocabulari oferits en la proposta didàctica.
- Recursos literaris complementaris oferits en la proposta didàctica.
- La caixa dels contes. Materials per a desenvolupar la creativitat i la imaginació dels infants per mitjà de la invenció i l'escenificació de narracions.
- Bingo ortogràfic.
- Mural de les normes ortogràfiques.
- Mural de les conjugacions verbals.

Recursos digitals

- El CD d'àudio que acompanya el llibre de l'alumnat amb l'enregistrament de les lectures, els dictats i el text del Racó literari.
- El llibre digital que permetrà fomentar l'ús de les TIC a l'aula emprant els recursos digitals que s'hi inclouen:
 - Enregistrament i recursos per a treballar la lectura inicial.
 - Dos enregistraments de cada dictat proposat en el llibre de text, un llegit a velocitat normal i un altre llegit més lentament per a usar-lo en el moment del dictat.
 - Activitats interactives sobre lletres i síl·labes, la síl·laba tònica i l'àtona i l'abecedari.
- Diccionaris digitals: arran dels continguts de Vocabulari i de la Tasca final podem visitar la web de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua i consultar-hi el diccionari normatiu que ha elaborat.

9. FERRAMENTES D'AVALUACIÓ

- Registre d'avaluació (en l'annex d'avaluació).
- Prova d'avaluació de la unitat (en els recursos fotocopiables).
- Uns altres recursos: rúbrica, diana, etc. (en l'annex d'avaluació).

10. MESURES PER A LA INCLUSIÓ I L'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

- Quines dificultats i potencialitats preveig en el grup durant el desenvolupament de la unitat?
- Com minimitzaré les dificultats?

- Quines necessitats individuals preveig en el desenvolupament de la unitat?
- Quins recursos i estratègies faré servir per a atendre les necessitats individuals?

11. AUTOAVALUACIÓ DEL PROFESSORAT

- Quin percentatge d'alumnes han assolit els objectius d'aprenentatge de la unitat?
- Què és el que millor ha funcionat en aquesta unitat?
- Què canviaria en el desenvolupament de la unitat el pròxim curs? Per què?